

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Utbildningsnämnden

Datum:
2025-05-20

Diarienummer:
UBN-2025-02219

Handläggare:
Jan Aili

Avveckling av förskolor och förskolebussar

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** från och med 1 augusti 2026 avveckla förskolorna Arkitekten, Fålhagsleden och Västra Stenhagen,
2. **att** återremittera förslaget om Hällby förskola till förvaltningen och åter ta upp ärendet vid nämndmötet i juni,
3. **att** ge förvaltningen i uppdrag att inför kommande nämndbehandling om Hällby förskola säkerställa att samråd sker med den sverigefinska minoriteten vad gäller såväl tidplan som placeringen för den finskspråkiga förskoleverksamheten,
4. **att** i kontrakt 55820 gentemot Gamla Uppsala buss AB säga upp tre av fem förskolebussar per den 30 juni 2026, samt
5. **att** ge förvaltningen i uppdrag att inleda förhandling med Gamla Uppsalabuss (GUB) om en kortare avtalstid för de resterande två bussarna inom avtal 55820.

Ärendet

Enligt 2024 års befolkningsprognos förväntas antalet barn i åldern 1-5 år vara lägre under en tioårsperiod jämfört med prognosen från 2023. Det finns därmed anledning att vidta åtgärder för att anpassa verksamheten till de nya demografiska förutsättningarna.

Utbildningsförvaltningen föreslår att tre förskolor och tre förskolebussar avvecklas från och med augusti 2026.

Vad avser förslaget om Hällby förskola behöver det föregås av samråd vad gäller den finskspråkiga förskoleverksamheten.

Beredning

Ärendet har beretts i utbildningsförvaltningen i samarbete med KLK Fastighet.

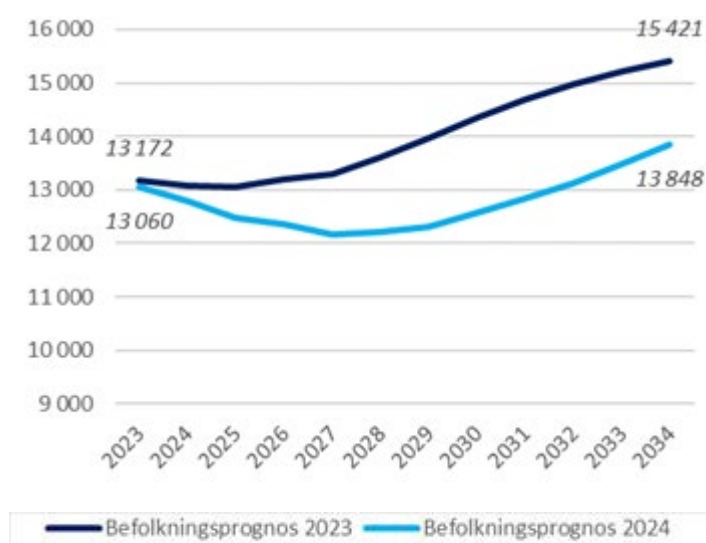
Förslaget till beslut har inga konsekvenser sett ur jämställdhets- eller näringslivsperspektivet.

Konsekvenser för barn/vårdnadshavare

Berörda barn kommer att erbjudas platser i andra förskolor. En framgångsfaktor som lyfts fram, baserad på tidigare erfarenhet, är att barn och åtminstone några medarbetare följs åt till ny förskola. Utbildningsförvaltningen ska verka för att så kan ske vid den föreslagna förändringen. Förvaltningen ska också verka för att det sker en god kommunikation med vårdnadshavare under processen.

Föredragning

Enligt 2024 års befolkningsprognos förväntas antalet barn i åldern 1-5 år vara lägre under en tioårsperiod jämfört med prognosen från 2023. Fram till år 2027 bedöms antalet barn minska med cirka 900 jämfört med 2023 års prognos. Därefter förväntas antalet barn öka igen. Dock bedöms åldersgruppen vara cirka 1600 barn färre år 2034 jämfört med vad som prognostiserades i 2023 års prognos.

Det minskade barnantalet innebär att de ekonomiska förutsättningarna inte finns för att bibehålla samtliga förskolor i kommunen. Att behålla förskolor leder till höga hyreskostnader för tomma lokaler. Om hyreskostnaderna inte minskar riskerar resurser till undervisningen att minska, vilket i sin tur innebär en sänkt kvalitet för barnen samt en sämre arbetsmiljö för medarbetare i samtliga kommunala förskolor.

Utbildningsförvaltningen föreslår att fyra förskolor samt tre förskolebussar avvecklas från och med 1 augusti 2026. Beslut behöver tas i maj eftersom några moduler behöver sägas upp senast i juni 2025 och för att det ska finnas tid för kommunikation med dem som berörs.

Förslag avseende förskolor

Förskolorna är Arkitekten, Fålhagsleden, Hällby och Västra Stenhagen. Tre av de berörda förskolorna (Arkitekten, Fålhagsleden och Hällby) är inrymda i moduler vars

bygglov löper ut senast 2027. Då platser bedöms finnas på andra förskolor bedömer förvaltningen att dessa tre förskolor kan lämnas ett år innan bygglovstiden går ut för att bättre utnyttja resurserna.

Nedan följer de specifika förslagen per förskola:

Arkitektens förskola: Förskolan ligger i tätorten Vänge utanför Uppsala, i antagningszon 3d samt lokalförsörjningsområdet Ramstalund – Vänge – Järlåsa. Den har idag en kapacitet på 72 platser med en fyllnadsgrad på 89% under april 2025. Om beslut om avveckling fattas kommer modulerna att avetableras och marken återställas. Alla barn kommer att kunna erbjudas plats på Vänge förskola och därmed kan de följa delar av sin barngrupp och personalgrupp, samt att lokalerna på Vänge bedöms vara en bättre miljö för barnen. En av kommunens förskolebussar planeras att omlokaliseras till Vänge förskola för att stärka kapaciteten inom området.

Fålhagsleden förskola: Förskolan ligger mellan stadsdelarna Fålhagen och Boländerna i Uppsala, i antagningszon Centrumzon Södra samt i lokalförsörjningsområdet Centrala staden – Fålhagen. Den har idag plats för 75 barn med en fyllnadsgrad på 99% under april 2025. Modulerna kommer att avetableras och marken kommer att återställas om beslut om avveckling fattas. I Centrumzonen öppnar Skyttelns förskola under 2025.

Hällby förskola: Förskolan ligger i norra Rickomberga, i antagningszon 2ef samt inom lokalförsörjningsområdet Luthagen – Stenhagen. Den har idag en kapacitet på 144 platser med en fyllnadsgrad på 70% under april 2025. Kapaciteten i området bedöms kunna hanteras då Tiunda förskola idag inte fyller sina platser, och nya Rackarbergets förskola öppnar under 2025 samt Karlavagnen under 2026. Modulerna kommer att avetableras och marken kommer att återställas om beslut om avveckling fattas.

Uppsala kommun är ett finskt förvaltningsområde, och Hällby förskola har en finskspråkig avdelning, Huvikumpu, som omfattar 36 av förskolans 144 platser. Om beslutet om avveckling tas kommer de finskspråkiga barnen erbjudas att flytta antingen till den nya avdelningen på Stadsskogens förskola eller till de platser som ska öppnas på Årstaparkens förskola. På kort sikt får de barn och vårdnadshavare som idag bor nära Hällby förskola längre avstånd till sin förskola. På längre sikt blir spridningen av de finska avdelningarna gynnsammare för invånare och kommande barn.

Innan beslut tas vad gäller Hällby förskola behöver samråd ske med den sverigefinska minoriteten. Denna del bör därför tas upp vid nästkommande sammanträde med

Västra Stenhagens förskola: Förskolan ligger vid Stenhagens centrum, i antagningszon 2d och lokalförsörjningsområdet Luthagen – Stenhagen. Den har idag 40 platser med en fyllnadsgrad på 88% under april 2025. Den föreslås läggas ned som traditionell förskola och istället användas för Stenhagens Öppna förskola. Detta skulle innebära att den Öppna förskolans nuvarande moduler vid Östra Stenhagenskolan kan lämnas och avetableras istället för att renoveras. Den Öppna förskolan skulle också få bättre lokaler med en mer central placering inom Stenhagen, vilket gynnar samarbetet inom den familjecentrerade verksamheten. Mindre anpassningar kommer dock behöva göras för att lokalerna ska fungera för öppen förskola. Platser för barnen från Västra Stenhagens förskola bedöms finnas på andra förskolor i området.

Förslag avseende förskolebussar

Utbildningsförvaltningen hyr per 2025 totalt sju förskolebussar, också kallade mobila enheter. Två av förskolebussarna ligger på separat avtal medan resterande fem bussar omfattas av avtalsnummer 55820, som har en grundavtalsperiod som sträcker sig till

30 juni 2026. Uppsägningstiden är nio månader varefter det följer en optionsperiod på ytterligare fem år. För att kunna säga upp avtalet till grundavtalsperiodens slut, helt eller för villkorsändring, behöver begäran om kontraktsändring inkomma till Gamla Uppsala Buss senast den 30 september 2025.

Utbildningsförvaltningen bedömer inte längre behov av att nyttja samtliga mobila enheter. Genom att ta bort tre förskolebussar minskas kapaciteten med 66 platser. Utbildningsförvaltningen bedömer också att det finns behov av en kortare avtalstid än fem år för de kvarvarande två bussarna i det aktuella avtalet.

Konsekvenser för medarbetare

Medarbetarna i de förskolorna som avvecklas kommer att beredas tjänster inom avdelning förskola. Att nyttja ekonomiska resurserna mer fördelaktigt genom att fylla färre förskolor kan bidra till att bibehålla bemanningen och därmed arbetsmiljön.

Det är också av stor vikt att en god kommunikation med medarbetare sker under processen.

Ekonomiska konsekvenser

Sammantaget innebär förslaget att antalet platser i den kommunala förskolan minskar med 397 platser. Förslaget motsvarar cirka 12,2 mnkr i lokalkostnader, varav cirka 2,2 mnkr avser hyreskostnader för förskolebussarna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse den 20 maj 2025

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör